

AYDIN YÖRESİ HALK DANSLARI EZGİLERİNİN USUL VE MAKAM YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

ANALYSIS OF AYDIN REGION FOLK DANCE TUNES IN TERMS OF USUL AND MAKAM

Uğur BULUT*-Zeynel TURAN**

ÖZ: Türk folklorunun en önemli parçalarından biri olan halk dansları, geleneksel halk müziği ile bir bütün olarak birbirlerinden ayrı düşünülemez bir konudur. Halk dansları, içerik ve işlev bakımından toplumun aynası olma özelliği gösteren halkın kültürel göstergesi ve kimliğini ifade etme biçimidir. Sosyo-kültürel anlamda müzik çeşitliliği ve folklorik malzeme çokluğu ile Türk kültürünün önemli bir parçası olan halk dansları, müzikal yapısı ve icrası ile halk kültürünün aktarımında önemli bir rol üstlenmektedir. Ritim ise halk danslarının müzik yapısını oluşturan en önemli etkidir. Çalışmada Aydın geleneksel dans ezgilerinin yapısal analizi ele alınmıştır. Bu çalışma, Aydın il ve ilçelerinde icra edilen halk dansları müziklerinin, çeşitli değişkenler (oyuncu cinsiyetleri, eser türleri, usulleri, aldığı komalar, karar sesleri, makamları ve ses genişlikleri) bakımından analiz edilerek, müzikal ve karakteristik yapısını ortaya koymayı ve bu çerçevede sınıflandırılmasını amaçlamaktadır. Araştırmada durum saptama yönteminden yararlanılmış olup, tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Zeybek dansları olup örneklemini Aydın ili geleneksel dans müzikleri oluşturmaktadır. Bu bağlamda, TRT repertuarı ve alanyazın taramasında adı geçen 44 adet geleneksel dans ezgisinin oyuncu cinsiyetine, eser türüne, usul yapısına, aldığı komalara, karar seslerine, makamlarına ve ses genişliklerine göre analizleri yapılmıştır. Sonuç olarak Aydın halk dansları müzikleri farklı değişkenler çerçevesinde incelenerek, alana faydalı olabilecek bir künye listesi oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Aydın, Halk Dansları, Müzik, Ritim, Analiz

ABSTRACT: Folk dances, which are one of the most important parts of Turkish folklore, are a subject that cannot be considered separately from each other as a whole with traditional folk music. Folk dances are the cultural indicator of the people, which are the mirror of the society in terms of content and function, and a way of expressing their identity. Folk dances, which are an important part of Turkish culture with their musical diversity and abundance of folkloric materials in the socio-cultural sense, play an important role in the transmission of folk culture with their musical structure and performance. Rhythm is the most important factor that forms the musical structure of folk dances. In this study, the structural analysis of Aydın traditional dance tunes is discussed. This study aims to reveal the musical and characteristic structure of the folk dance music performed in Aydın provinces and districts by analyzing them in terms of

* Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi/Burdur-ugurbulut1994@gmail.com (Orcid: 0000-0003-3476-0983)

** Doç. Dr.-Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümü/Burdur-zeynelturan@hotmail.com (Orcid: 0000-0002-6620-1273)

various variables (actor genders, work types, procedures, comas, decision sounds, modes and sound widths) and to classify them within this framework. In the research, the situation determination method was utilized and the survey model was used. The population of the research is Zeybek dances and the sample consists of traditional dance music of Aydın province. In this context, 44 traditional dance tunes mentioned in the TRT repertoire and literature review were analyzed according to the gender of the player, type of work, procedural structure, comas, decision sounds, makams and sound widths. As a result, Aydın folk dance music has been analyzed within the framework of different variables and an imprint list that can be useful for the field has been created.

Keywords: *Aydın, Folk Dance, Music, Rhythm, Analysis*

Giriş

Toplumun yaşayış tarzına, geleneklerine ve sosyal normlarına göre şekillenen halk dansları, bedensel hareketler ile mimik ve jestlerin birlikte kullanıldığı, müzik, ritim ve geleneksel giysilerin bir bütün halinde sentezlenmesiyle oluşan bir halk sanatıdır. Ezgi ve ritmik yapıları, oynanış biçimleri, hareket yapıları bakımından bünyesinde belli semboller barındıran bu kültürel davranışlar, topluluğun değerlerini, sosyal normlarını ve hikâyelerini anlamamızı sağlarlar. Sosyo-kültürel bir olgu olan ve geçmişten günümüze kadar kültürel belleklerde, usta çırak ilişkisi ile kuşaktan kuşağa aktarım yoluyla, toplumsal dayanışmanın ve birey-toplum ilişkilerinin güçlendirilmesine de önemli derecede katkıda bulunmaktadır.

Farklı yaşam tarzlarına sahip olan toplum bireyleri, kelimelerle ifade edemedikleri duygu ve düşüncelerini geleneksel ezgi ve ritimlerden yola çıkarak bedenleri yoluyla (Özbilgin, 1995:1) ve kültürel davranışlar (Aydın, 2011:2) aracılığıyla geleneksel çalgıların tını, gürlük, ritim ve melodik unsurlarını bütünleştirerek, geleneksel dansları ortaya çıkarmışlardır. Sosyo-kültürel yaşam tarzları ve farklılıklar, çeşitli türlerde dans, müzik ve çalgıların üretilmesi ve icra edilmesine de neden olmuştur (Sütoğlu, 2011:1).

Bu bağlamda geleneksel Türk halk danslarımız için “toplumun geleneğe bağlı olarak ürettiği ve kültürel yaşantısı sonucunda elde ettiği pratiklerden, davranış kalıplarından ve yaşam biçiminden etkilenerek yarattığı, toplumsal işlevleri bakımından da son derece anlamlı ritmik davranışlardır” yorumu çıkarmak oldukça mümkün görünmektedir (Turan, 2023:87).

Dünyanın farklı coğrafik ve kültürel bölgelerinde dansı tanımlama konusunda birçok farklı görüş bulunmaktadır. Aktaş (1999:4)’a göre genel anlamı ile dans, “insanların beden hareketlerini ritmik ve genellikle müzik eşliğinde ifade etmek için kullandığı sanatsal bir etkinliktir”. Dans, kişisel ya da toplumsal ifade biçimi olarak ortaya çıkabilir ve çok çeşitli stiller, teknikler ve kültürel gelenekleri kapsar (Eroğlu, 2017:215).

Farklı kültürlerin yaşandığı coğrafyalara bakıldığında, her kültürün birbirinden farklı ve benzersiz özelliklere sahip geleneksel danslara sahip olduğu görülmektedir. Bu kültürel dansları dünya danslarına örnek olarak görebileceğimiz gibi yerel kültürel danslar olarak da görmek mümkündür.

Baykurt (1995:14) halk dansları ile ilgili; “bir ulusa ait kültürün hareket, ritim, jest ve mimikleriyle harmanlanmış ve kendi bireylerine yansımış halidir. Başka bir ifadeyle, yöresel tavırların müzik eşliğinde halka yansımaları” şeklinde görüş belirtmiştir.

Geleneksel dansların kendi kültürel yapısına ait davranış kalıbı ve bağlı kalması gereken bir yerel tavır, oyun düzeni, ritüeli ya da hikâyesi vardır (Turan, 2023: 87). Buradan hareketle, müzik ve hareket arasındaki bu ilişkinin, farklı dans türlerinin ortaya çıkmasına zemin hazırladığı ve kültürel zenginliği arttırdığı söylenebilir. Geleneksel yaşam süren farklı kültürel yapıların bir arada yaşadığı yurdumuzda yöresel özellikler (ritimsel ve müzikal yapılar bakımından) dikkate alındığında çok çeşitli hareket formları görülmekte ve birden fazla dans türüne rastlanmaktadır.

Tür belirleme çalışmalarındaki en önemli unsur, incelenen yapının kendisine ait bir ya da birden fazla belirleyicisinin ve değişmeyen özelliklerinin bulunmasıdır (Dağlı, 2020:4). Türk halk danslarının türleri bakımından tasnif edildiği çalışmalar incelendiğinde; ortak özelliklere sahip olan dansların bir araya getirilerek bir birim şeklinde sınıflandırılması sonucu oluşturulan ve çoğunlukla belirli bir coğrafi bölge içerisinde icra edilen dansların form yapısı, hareket biçimi, dizilim ve icrada genel tavır benzerliklerine göre 8 ana türde sınıflandırıldığı görülmektedir.

Bu türler; Halay, Horon, Bar, Karşılama, Hora, Kaşıklı, Zeybek, Teke şeklindedir (Demirsipahi, 1977:21; Özbilgin, 1995:39; Eroğlu, 2010;119). Bu sınıflandırmanın yanı sıra Türk halk danslarını hareket yapıları bakımından inceleyen çalışmalarda ise Halay, Horon, Bar, Karşılama, Zeybek şeklinde 5 ana türde sınıflandırıldığı görülmektedir (Gülbeyaz, 2006:6; Şahin, 2009:33).

Yapılan bu sınıflandırmalardan yola çıkarak, yurdumuzun tüm bölgelerinin kendine has özellikler barındıran geleneksel danslara sahip olduğu görülmektedir. Geleneksel Türk halk dansları içinde değerlendirilen bu türlerin, birbirleriyle benzer yanları olduğu gibi (çalgi, ritim) tamamen farklı (hareket yapısı, geleneksel giysileri) yönleri de bulunmaktadır.

Bölgelere ait dans türleri ele alındığında “Zeybek Türü danslar”, geleneksel Türk halk dansları içinde önemli bir yere sahiptir ve Ege bölgesi halk dansları denildiğinde ilk akla gelen geleneksel dans türü de “Zeybektir”. Özbilgin (2002: 61)’e göre zeybek türü geleneksel danslar; oynayış biçimi ve bölgenin oynayış kurallarına göre, Türk halk danslarının diğer türlerinden farklıdır. Tutuşma olmadan, genellikle bireysel olarak icra edilen zeybek dansları, düzen içinde toplu olarak icra edilebildiği gibi oyuncuların kişisel tavırları ve yaratıcılıklarını sergileyebilecekleri tutuşmasız geleneksel danslara en uygun örneklerden biridir. Karademir (2002:461)’e göre, Zeybek dansları kızanlar, efeler ve zeybekler tarafından icra edilen ve buna göre de belirli kuralları olan oyunlardır. Diğer bir taraftan düğünlerde, vb. çeşitli etkinliklerde icra edilen ve genel işlevi eğlenme ve eğlendirme olan, kurallarının dağdakilerden farklı olduğu geleneksel danslardır.

Zeybek oyun ve müzikleri bir tür olarak müzikal ve ritmik bağlamda, Ege bölgesinde birbirinden farklı varyasyonlar göstermektedir. Daha önce yapılan bilimsel çalışmalar ve analizler sonucunda bu türün oluşumunu sağlayan belirli unsurlar tespit edilmiştir. Bu unsurları, Akdoğu (2004:429-431), “Zeybek türünün oluşumundaki en temel unsurun mutlaka dokuz zamanlı düzümsel birleşimlerden oluşması ve her dokuz zamanlı ölçü içerisinde mutlaka en az iki sürede vurgu bulunmasıdır. Üçüncü öge ise kendine has tavrısal öğelerin gerekmektedir” şeklinde yorumlamaktadır. Zeybek türünün oluşumundaki bir diğer yaklaşım ise Emnalar (1998: 327)’a göre, Usul, tavır ve oyun (dans) eşliğinin olması gerekliliğidir. Bu türde dokuz zamanlı birleşik usullerin üçlü vurgularının ölçü başında (3+2+2+2) ve sonunda (2+2+2+3) olması gerektiğini, bazı istisna durumlarda (3+3+3) yapısına da rastlandığını belirtmektedir. Dağlı (2020:4) ise, Dokuz zamandan oluşan ve dokuz zamanın bileşik tüm düzümlerinden olmak üzere Largo ile Allegretto tempo aralığında, yöresel motif ve tavrılar ile sözel ya da çalgısal olmak üzere icra edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Erkan (2020:290)’a göre, zeybek türünün oluşumundaki en önemli ögenin ritmik düzüm yapısı olduğunu belirtmektedir. Düzümler oyun tavrının ortaya çıkmasındaki önemli en önemli katmandır ve 9 zamanlı ritmik yapıya sahip olmalıdır.

Zeybek dansları, sadece eşkiya ve efelerin oynadığı bir dans değil, Ege bölgesinin köy, kasaba ve kent merkezlerinde düğün, nişan, sünnet, asker eğlencesi, bağbozumu şenlikleri, deve güreşleri gibi toplumsal dinamiklerin yaşandığı kültürel ortamlarda hem tek kişilik hem de toplu olarak icra edilen geleneksel danslardır. Batı Anadolu’da icra edilen zeybek dansları, başta İzmir, Aydın ve Muğla olmak üzere Denizli, Manisa, Uşak, Afyonkarahisar, Kütahya, Balıkesir ve Çanakkale illerinde yaygın olarak görülmektedir.

Zeybek oyun çalgılarını konu alan çalışmalar incelendiğinde zeybek danslarına, açık alan sazları olarak isimlendirilen ve yöre çalgıcıları tarafından icra edilen davul, zurna ve kapalı alan sazları olarak nitelendirilen darbuka, keman, cümbüş, cura, bağlama gibi enstrümanlar eşlik etmektedir (Erkan, 2000: 25; Kurgen, 2010:100; Sütöğlü, 2011:18-33; Aydın, 2011:82; Okdan HY, 2012:69; Okdan HY, 2014:2; Dağlı, 2012:38; Çetin, 2018:18; Dağlı, 2020:25). Kadın oyunlarına çoğunlukla cümbüş, darbuka, tef bazen de kemandan oluşan “ince saz” adı verilen çalgı gurubu eşlik etmektedir (Okdan, H. Y, 2014:3).

Geleneksel halk danslarının biçimlenmesinde önemli bir yer tutan müzik ve ritim unsuru, dansın oluşumunda belirgin özellikler taşıyan diğer unsurlardan (hareket, ifade, öykünme, kültürel yapı vb.) ayrı tutulamayacağı gibi bağımsız olarak da tek başına ele alınmalıdır. Bu değerlendirmeler sonucunda, geleneksel dans müziğini oluşturan temel unsurların incelenmesi, Türk halk dansları türlerinin karakteristik yapılarının müzikal bağlamda ortaya konmasını ve bu türler arasındaki ayrımlar ile etkileşimlerin görülmesini mümkün kılmaktadır.

Bu çalışmanın, geleneksel danslara etki eden müzik ve onu oluşturan diğer unsurlar ile ilgili ulusal literatürde yapılacak çalışmalara da önemli bir kaynak olacağı düşünülmektedir. Aynı zamanda bu çalışma, konu ile ilgili alandaki eksikliğin giderilebilmesi amacıyla planlanmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Aydın ilinde geçmişten günümüze kadar yaşatılan halk dansları müziklerinin tür(sözlü-sözsüz), usul ve makamlarının betimleme ve analizinin yapılarak elde edilen bulguları tasnif edip elde edilen sonuçları yorumlayarak gelecekte konu ile ilgili çalışma yapacak araştırmacılara farklı bir bakış açısı oluşturmak ve alana katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Aydın ilinde icra edilen halk dansları müziklerinin biçimsel analizini yapmayı amaçlayan bu çalışma, durum saptayıcı bir yaklaşım ile tasarlanmıştır. Durum saptayıcı araştırma bireyin, toplumun ya da olayların özelliklerini tanımlamak için yapılan araştırmadır (Sümbüloğlu, 2019:95).

Araştırma verileri, niteliksel araştırma yöntemlerinden literatür taraması yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler, nicel araştırma yöntemi yoluyla sayısallaştırılarak analizleri yapılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Ege bölgesi zeybek dansları, örnekleme ise Aydın ilinde icra edilen halk dansları müzikleridir. TRT repertuarı ve literatürde ismi geçen 44 adet halk dansları ezgisinin türü (sözlü-sözsüz), usul, makam, aldığı koma, karar sesi ve ses genişlikleri bakımından incelenerek tespiti yapılmıştır.

Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Bu çalışmada konuyla ilgili daha önceden yapılmış derlemeler sonucu elde edilen TRT repertuarı ve konuya ilişkin yapılan tez ve makale çalışmaları taranarak Aydın iline ait geleneksel halk dansları ezgileri incelenmiştir.

Çalışma kapsamında elde edilen verilere “İçerik Analizi” yapılmıştır. Yapılan incelemeler çeşitli parametrelere göre ayrıştırılarak, tablolar halinde sunulmuştur. “İçerik analizinde temelde yapılan işlem birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır” (Yıldırım ve Şimşek, 2013:55).

Bulgular

Literatür taraması sonucunda elde edilen notalar, eser isimlerinin yanında TRT repertuarı ve Ulusal Tez Merkezi numaralarına göre belirtilmiştir.

Çalışmaya konu olan eser notaları, tablo 1’de bağlantı adresleriyle ilişkilendirilerek gösterilmiştir.

Tablo 1. Aydın Yöresi Halk Dansları Ezgilerinin Yapısal Analizi

Oyun İsmi	Rep. No / Tez No	Oyuncu Cinsiyeti ne Göre	Eser Türü	Usul	Koma	Karar Sesi	Makamı	Ses Genişliği
Abalımın Cepkeni Safi Sırma İlikli	941	Erkek	Sözlü	9/4	Sib ² -Fa#	Düğah	Hüseyni	9
Abdal Havası Zeybeği	4911780	Erkek	Sözsüz	9/2	Sib-Do#-Fa#	Rast	Nikriz	10
Ağır Milas Zeybeği	279807	Erkek	Sözsüz	9/2	Sib ² -Fa#	Düğah	Hüseyni	13
Ağır Tavas Zeybeği	4911780	Karma	Sözsüz	9/4	Sib-Do#-Fa#	Düğah	Hicaz	9
Altı Kızlar	487	Kadın	Sözlü	7/4	Sib ² -Mib-Fa#	Düğah	Karcığar	10
At Bağladım Akkaya'nın Dibine	3544	Kadın	Sözlü	9/8	Sib ² -Fa#	Düğah	Hüseyni	9
Ataköy Zeybeği	4911780	Erkek	Sözsüz	9/4	Sib ²	Düğah	Uşşak	6
Aydın Zeybeği	4911780	Karma	Sözsüz	9/4	Sib ² -Mib-Fa#	Düğah	Karcığar	10
Bozdoğan Serenler Zeybeği	4911780	Erkek	Sözsüz	9/4	-	Çargâh	Çargâh	6
Çaktım Çaktım Yanmadı	284	Karma	Sözlü	9/4	Sib ³ - Mib	Düğah	Gülizar	8
Çay İçinin Milleri	551	Kadın	Sözlü	9/4	Sib ²	Düğah	Uşşak	6
Çine Çayı	2482	Kadın	Sözlü	9/8	Sib-Fa#	Düğah	Hüseyni	9
Çine İki Parmak	4911780	Kadın	Sözsüz	9/4	Sib ² -Fa#	Düğah	Hüseyni	13
Dumanı Da Vardır Şu Dağların Başında	3432	Karma	Sözlü	9/4	Sib ² -Reb-Lab	Çargâh	Eski Çargâh	11
Eklemedir Koca Konak	1009	Erkek	Sözlü	4/4	Sib	Düğah	Kürdi	9
Elifoğlu Zeybeği	4911780	Erkek	Sözsüz	9/2	Sib-Do#	Düğah	Hicaz	7
Et Aldım	1024	Kadın	Sözlü	9/8	Do#-Fa#	Neva	Neva	11
Güdüşlünün Çeşmesi	4911780	Kadın	Sözlü	9/8	Mib-Fa#	Buselik	Hüzzam	6
Harmandalı Zeybeği	4911780	Karma	Sözsüz	9/4	Sib-Do#-Fa#	Düğah	Hicaz	10
Hergün Sarhoş	1617	Erkek	Sözlü	4/4	Sib ² -Fa#	Düğah	Hüseyni	10
İki Parmak Zeybeği	4911780	Erkek	Sözsüz	9/4	Sib ²	Düğah	Uşşak	6

İnce Mehmet Martin Takmış Koluna	1049	Kadın	Sözlü	9/8	Sib-Do#- Fa#	Düġah	Hicaz	7
Kadı Kuyusu	4267	Erkek	Sözlü	4/4	Sib ² - Fa#-Mib	Düġah	Gülizar	11
Kadıođlu Zeybeği	4911780	Erkek	Sözsüz	9/4	Sib-Do#	Rast	Nikriz	9
Kara Ali Kořması	529	Erkek	Sözsüz	9/2	Sib-Do#- Fa#	Düġah	Hicaz	11
Karyolamın Demiri	4911780	Karma	Sözlü	9/2	Fa#	Buselik	Segâh	8
Kerimođlu Zeybeği	1548	Karma	Sözlü	9/4	Sib ² -Fa#	Düġah	Hüseyini	10
Kocaarap Zeybeği	4911780	Erkek	Sözsüz	9/2	Lab-Fa#	Rast	Hicazkar	10
Kuruođlu Zeybeği	4911780	Erkek	Sözsüz	9/2	Sib-Mib- Fa#	Çargâh	Zavil	13
Nalbant Zeybeği	232	Erkek	Sözsüz	9/4	Sib ² -Reb	Çargâh	Saba	8
Nazođlu Zeybeği	3861	Erkek	Sözsüz	9/4	Sib ² -Fa#	Düġah	Hüseyini	10
Pazardan Aldım Halı	1118	Karma	Sözlü	9/8	Sib ² -Mib- Fa#	Düġah	Gülizar	8
Sabah Namazı Zeybeği	4911780	Erkek	Sözsüz	9/4	Sib ² - Reb	Çargâh	Saba	13
Siyah Makarada İpliđim	2338	Kadın	Sözlü	9/8	Sib ² -Mib	Düġah	Gülizar	8
Sođukkuyu Zeybeği	4911780	Erkek	Sözsüz	9/2	Sib-Do#- Fa#	Düġah	Hicaz	7
Söke Oyun Havası	62	Erkek	Sözsüz	9/8	Sib-Do#	Düġah	Hicaz	9
Suya İner Tavřanlar	4616	Kadın	Sözlü	9/8	Sib-Do#	Düġah	Hicaz	7
Süslü Jandarma	230	Erkek	Sözsüz	9/4	Mib-Fa#	Rast	Basit Suzinak	10
řu Dalma'dan Geçtin Mi	801	Erkek	Sözlü	9/8	Sib ² -Mib- Fa#	Düġah	Gülizar	8
řu Dalma'nın Dağını Duman Bürüdü	4911780	Kadın	Sözlü	9/8	Sib ² -Fa#	Düġah	Hüseyini	8
Tavas Zeybeği	850	Karma	Sözsüz	9/4	Sib ² -Fa#	Düġah	Hüseyini	9
Tirinom	4911780	Kadın	Sözsüz	9/8	Sib-Do#	Düġah	Hicaz	4
Yađmur Yađdı Zeybeği	4911780	Erkek	Sözsüz	9/2	Do#-Fa#	Hüsey ni Ařıran	Hüseyini Ařıran	13
Yakamadım Gazımı	4911780	Kadın	Sözlü	9/8	-	Düġah	Buselik	5

Tablo 1’de Aydın yöresi halk danslarına ait yapısal unsurlar gösterilmiştir. Tabloda yer alan bilgiler ele alındığında;

Tablo 2. Oyuncu Cinsiyetlerine Göre Aydın Yöresi Halk Dansları Ezgilerinin Dağılımı

Oyuncu Cinsiyeti	n	%
Erkek	22	%50
Kadın	13	%29,55
Karma	9	%20,45
Toplam	44	%100

Aydın yöresi halk dansları ezgileri incelendiğinde, yörede 22 adet erkek (%50), 13 adet kadın (%29,55) ve 9 adet karma (20,45) oyun ezgisi bulunduğu tespit edilmiştir. Bu dağılım, yörede tespit edilen geleneksel dans ezgilerinin büyük çoğunluğunun erkeklerin icra ettiği danslarda yoğunlaştığını göstermektedir. Bu durum, cumhuriyet tarihinde adları geçen efelerin bu yörede yaşamış olmasından ve zeybek geleneğinden kaynaklıdır şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 3. Aydın Yöresi Halk Dansları Ezgilerinin Eser Türlerine Göre Dağılımı

Eser Türü	n	%
Sözlü	21	%47,73
Sözsüz	23	%52,27
Toplam	44	%100

Tablo 2 incelendiğinde, Aydın yöresi halk dansları ezgilerinin sözlü ve sözsüz olarak 2 farklı yapıya sahip olduğu görülmektedir. İncelenen ezgilerin 21’i sözlü (%47,73), 23’ü sözsüz (%52,27) yapıda olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç, yörede kullanılan halk danslarının sözlü ve sözsüz ezgilerinin (21’e 23 oranıyla) sayıca birbirine yakın olduğunu göstermektedir.

Tablo 4. Aydın Yöresi Halk Dansları Ezgilerinin Usul Yapılarına Göre Dağılımı

Usuller	n	%
4/4	3	% 6,82
7/4	1	% 2,27
9/2	9	% 20,45
9/4	18	% 40,91
9/8	13	% 29,55
Toplam	44	%100

Aydın yöresi halk dansları ezgileri usul yönünden incelendiğinde, yörede farklı yapılarda ritmik unsurların olduğu tespit edilmiştir. Tablo 3’e göre, yörede en fazla 9 zamanlı ritmik yapıların kullanıldığı görülmektedir. Ezgilerin, %40,91’i 9/4’lük, %29,55’i 9/8’lik, %20,45’i 9/2’lik, %6,82’si 4/4’lük ve %2,27’si 7/4’lük ritmik yapılardan oluşmaktadır.

Bu dağılıma göre, Aydın yöresi halk dansları ezgilerinin büyük çoğunluğunun 9 zamanlı aksak ritmik yapıdan oluşmaktadır denilebilir.

Tablo 5. Aydın Yöresi Halk Dansları Ezgilerinin Aldığı Komalara Göre Dağılımı

Makam	n	%
Sib ²	21	%22,83
Sib ³	1	%1,09
Sib	13	%14,13
Do#	14	%15,22
Reb	3	%3,26
Mib	10	%10,87
Fa#	28	%30,43
Lab	2	%2,17
Toplam	92	%100

Aydın yöresi halk dansları ezgilerinin içerdiği komalar (arıza sesler) incelendiğinde, yörede en sık kullanılan arıza seslerin Sib² (%22,83) ve Fa# (%30,43) olduğu görülmektedir. Bu dağılıma göre, Do# (%15,22) ve Sib (%14,13) arıza seslerinin yörede sıkça kullanıldığı, Mib (%10,17) arıza sesinin yaygın olduğu, Sib³ (#1,09), Lab (%2,17) ve Reb (%3,26) arıza seslerinin nadiren kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 6. Aydın Yöresi Halk Dansları Ezgilerinin Karar Ses Yapılarına Göre Dağılımı

Karar Sesi	n	%
Dügâh	31	%70,45
Rast	4	%9,09
Çargâh	5	%11,36
Neva	1	%2,27
Buselik	2	%4,55
Hüseyni Aşiran	1	%2,27
Toplam	44	%100

Aydın yöresi halk dansları ezgileri karar ses yapıları bakımından incelendiğinde, yörede en sık kullanılan karar sesinin Dügâh (%70,45) olduğu görülmektedir. Bu dağılıma göre, Aydın yöresi halk dansları ezgilerinin büyük çoğunluğunun Dügâh (La) perdesinde bittiği, Çargâh (Do) perdesi (%11,36), Rast perdesi (Sol) (%9,09) ve Buselik perdesinin (Si) (%4,55) kullanıldığı, Neva (Re) ve Hüseyni Aşiran (Mi) perdelerinin (%2,27) ise yörede birer örneklerinin bulunduğu görülmektedir.

Tablo 7. Aydın Yöresi Halk Dansları Ezgilerinin Makam Yapılarına Göre Dağılımı

Makam	n	%
Eski Çargâh	1	%2,27
Çargâh	1	%2,27
Gülizar	5	%11,36
Hicaz	8	%18,18

Hicazkar	1	%2,27
Hüseyni	10	%22,73
Hüseyni Aşiran	1	%2,27
Hüzzam	1	%2,27
Karcığar	2	%4,55
Kürdi	1	%2,27
Neva	1	%2,27
Nikriz	1	%2,27
Saba	2	%4,55
Segâh	1	%2,27
Uşşak	3	%6,82
Buselik	1	%2,27
Basit Suzinak	1	%2,27
Zavil	1	%2,27
Toplam	44	%100

Aydın yöresi halk dansları ezgileri makam yapıları bakımından incelendiğinde, yörede farklı yapılarda makamsal unsurların olduğu tespit edilmiştir. Tablo 4'e göre, yörede en fazla Hüseyni makamının (10 adet, %22,73) kullanıldığı görülmektedir.

Bu dağılıma göre, Aydın yöresi halk dansları ezgilerinde Hicaz makamının (8 adet, %18,18) sıklıkla kullanıldığı, Gülizar (5 adet, %11,36) ve Uşşak (3 adet, %6,82) nadiren kullanıldığı söylenebilir. Tabloda yer alan Karcığar ve Saba makamlarının (%4,55) kısmen kullanıldığı, Eski Çargâh, Çargâh, Hicazkâr, Hüseyni Aşiran, Hüzzam, Kürdi, Neva, Nikriz, Segâh, Buselik, Basit Suzinak ve Zavil makamlarının (%2,27) yörede birer örneklerinin bulunduğu görülmektedir.

Tablo 8. Aydın Yöresi Halk Dansları Ezgilerinin Ses Genişliği Yapılarına Göre Dağılımı

Ses Genişliği	n	%
4 Ses	1	%2,27
5 Ses	1	%2,27
6 Ses	5	%11,36
7 Ses	4	%9,09
8 Ses	7	%15,91
9 Ses	8	%18,18
10 Ses	9	%20,45
11 Ses	4	%9,09
13 Ses	5	%11,36
Toplam	44	%100

Aydın yöresi halk dansları ezgilerinin içerdiği ses genişlikleri incelendiğinde, yörede en sık kullanılan ses genişliğinin 10 ses (%20,45)

olduğu görülmektedir. Bu dağılıma göre, 9 ses (%18,18) ve 8 ses aralığındaki ezgilerin (%15,91) yörede sıkça kullanıldığı, 6 ve 13 ses (%11,36) aralığındaki ezgilerin yaygın olduğu, 7 ve 11 sesli (%9,09) ezgilerin nadiren kullanıldığı, 4 ve 5 ses (%2,27) aralığında ezgilerin kısmen kullanıldığı görülmektedir.

Bu durum için, Yöre oyun havalarının çoğunluğunun bir oktav ses aralığından fazla olduğu (%74,99), yörede kullanılan Kaba Zurnanın ses genişliği bakımından zengin bir ses aralığına sahip olmasından ve yörede görülen makamsal zenginlikten kaynaklanmaktadır şeklinde bir yorum yapılabilir.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma, Aydın ilinde görülen geleneksel dans ezgileri hakkındadır. Geleneksel dans müzikleri, literatür taraması sonucunda elde edilen bilgiler ışığında farklı değişkenler (oyuncu cinsiyetlerine, eser türlerine, usullerine, aldığı komalara, karar seslerine, makamlarına ve ses genişliklerine göre) bakımından incelenmiştir. Yörede icra edilen dans ezgileri, müzikal yapılarını oluşturan unsurlarına göre tasnif edilmiş ve tablolar halinde sunulmuştur. Çalışmada, araştırma sahasına ait geleneksel dans ezgilerine yeni veriler eklemekten ziyade, önceden yapılmış derleme çalışmalarının analizleri yapılarak mevcut bilgilerin düzenlenerek alana sunulması amaçlanmıştır.

Türk Halk Müziği içinde önemli bir yere sahip olan ve Zeybekler kategorisinde değerlendirilen Zeybek oyun havalarının makam ve usul çeşitliliğini Aydın yöresi geleneksel Zeybek halk danslarında görmek mümkündür. Yörede icra edilen zeybek danslarına eşlik eden müziklerin sayıca birden (n=44) fazla olduğu ve büyük çoğunluğunun benzer makamsal özellikler gösteren Hüseyini, Gülizar ve Uşşak makamlarından oluştuğu, Hicaz makamının ise yöre ezgilerinde sıkça kullanıldığı tespit edilmiştir. Yörede ayrıca, Karcıgar ve Saba makamlarının kısmen kullanıldığı, Eski Çargâh, Çargâh, Hicazkar, Hüseyini Aşiran, Hüz zam, Kürdi, Neva, Nikriz, Segâh, Buselik, Basit Suzinak ve Zavil makamlarının yörede birer örneklerinin bulunduğu ve yörede nadiren kullanıldığı tespit edilmiştir.

Yapılan araştırma kapsamında ele alınan notalar eser türlerine göre incelendiğinde, Aydın yöresi geleneksel dans müziklerinde sözlü ve sözsüz olmak üzere iki müzikal yapı karşımıza çıkmaktadır. Aydın yöresi halk dansları ezgileri oyuncu cinsiyetleri bakımından incelendiğinde, ezgilerin erkek oyunlarında yoğunlaştığı yanı sıra yörede kadın oyun ezgileri ve karma oynanan oyun ezgilerinin de olduğu tespit edilmiştir.

Usul yapıları bakımından incelendiğinde, Aydın yöresi geleneksel dans ezgilerinde en fazla 9 zamanlı ritmik yapıların kullanıldığı görülmektedir. Yörede, 9 zamanlı ritmik yapı içinde kullanılan, Akdoğu (2004:432)'nin "kır zeybeği" olarak ifade ettiği 9/4'lük usulün yöreye hâkim olduğu görülmektedir. Bunu 9/8'lik (kıvrak zeybek) ve 9/2'lik (ağır zeybek) usullerin takip ettiği, 4/4'lük ve 7/4'lük usullerin ise nadiren kullanıldığı

tespit edilmiştir. Zeybek oyunlarının genellikle dokuz zamanlı bir ritim yapısına sahip olması beklenirken, Aydın yöresinde “Her Gün Sarhoş” ve “Eklemedir Koca Konak” gibi dört zamanlı bazı istisnai örnekler de görülmektedir. Aynı durum, yedi zamanlı ritmik yapıya tek örnek olarak bilinen “Altı Kızlar” isimli oyun için de geçerlidir.

Aydın yöresi halk dansları ezgilerinin karar ses yapılarına göre dağılımları incelendiğinde, yörede en sık kullanılan karar sesinin Dügah (La) perdesi olduğu tespit edilmiştir. Çargâh (Do) perdesi ve Rast perdesinin (Sol) sıklıkla kullanıldığı, Buselik perdesinin (Si) nadiren kullanıldığı, Neva (Re) ve Hüseyni (Mi) perdelerinin ise yörede birer örneklerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Aydın yöresi geleneksel dans müzikleri ses genişlikleri bakımından incelendiğinde, yörede en sık kullanılan ses genişliğinin “10 ses” olduğu tespit edilmiştir. Yöre oyun havalarının çoğunluğunun bir oktav ses aralığından fazla olduğu 8, 9, 10, 11 ve 13 ses aralığında icra edilen ezgilerin yoğunluğu dikkate alındığında, 4, 5 ve 6 ses aralığında icra edilen ve yörede dar bir ses aralığında icra edilen eser sayısının oldukça az olduğu tespit edilmiştir.

Aydın ilinde;

- Geleneksel dansların kadın, erkek ve karma (kadın-erkek birlikte) olarak icra edildiği;
- Geleneksel dans ezgilerinin 23 adet sözlü, 21 adet sözsüz olduğu;
- Yörede çoğunlukla 9 zamanlı (9/4, 9/8, 9/2) usullerin kullanıldığı;
- Yöre ezgilerinde en çok kullanılan Koma seslerin çoğunlukla Sib, Sib², Do#, Fa# olduğu;
- Karar seslerinin çoğunlukla Dügah (La) perdesi olduğu;
- Makamsal açıdan yörede ağırlıklı olarak Hüseyni, Uşşak, Gülizar ve Hicaz makamlarının kullanıldığı;
- Ses genişliklerinin ağırlıklı olarak 1 oktavı (8 sesi) geçtiği tespit edilmiştir.

Aydın ili özelinde zeybek kültürüne ait temel unsurlardan biri olan geleneksel dans ezgilerinin yapısal unsurları incelenirken, Zeybek müziği kavramının başlı başına kültürel bir varlık olduğu kanısına varılmıştır. Araştırmacılar tarafından yöreye ait kültürel ürünlerin düzenli aralıklarla incelenmesi ve gözlemlenmesi, kültürel değişim bağlamında geçmişte elde edilmiş bilgilerle karşılaştırılması, mevcut kültürel dokunun ne türden bir değişim ya da etkileşim içinde olduğunun belirlenmesi önerilmektedir. Aynı zamanda, yurdumuzda görülen zengin kültürel yapı ve geleneksel dans türleri dikkate alındığında benzer çalışmaların diğer türler için de yapılması ve benzer türlerin birbirleri ile karşılaştırılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Aydın, A. (2011). *Aydın-Germencik'te halk oyunları ve halk müziği geleneği*. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Akdoğu, O. (2004). *Bir baş kaldırı öyküsü zeybekler tarihi-ezgileri-dansları*. İzmir: Sade Matbaacılık.
- Aktaş, G. (1999). *Temel dans eğitimi*. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- Baykurt, Ş. (1995). *Anadolu kültürleri ve Türk halk dansları*. Ankara: Yeniden Doğuş Matbaası.
- Çetin, N. (2018). *Aydın geleneksel danslarının etnokoreolojik açıdan incelenmesi*. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Dağlı, H. A. (2012). *Manisa Turgutlu yöresinde halk oyunları ve halk oyunlarına eşlik eden yöresel sazlar*. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Dağlı, H. A. (2020). *Zeybek oyunlarının sahne sunumlarında orkestrasyon ve özgün kompozisyon denemeleri*. İzmir: Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi.
- Demirsipahi, C. (1977) *Türk halk oyunları*, Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- Emnalar, A. (1998). *Tüm yöreleriyle Türk halk müziği ve nazariyatı*. İzmir: Ege Üniversitesi Basım Evi.
- Erkan, T. (2000). *Türk halk oyunları müziğinde toplu çalgılama (Muğla örneği)*. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Erkan, T. (2020). Zeybek müziğinin zamansal, tempo ve bireşim değerlendirilmesi. *Eurasian Journal of Music and Dance*, 17, 286-303.
- Eroğlu, T. (2010). *Türk dans antropolojisine giriş*. Ankara: Yurt Renkleri Yayınları
- Eroğlu, T. (2017). Dans kavramı ve dansın işlevi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 60, 215-226.
- Gülbeyaz, K. (2006). *Hareket bilimi ve kültürel açıdan Türk halk oyunlarının incelenmesi*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi.
- Karademir, A. (2002). Zeybek dansları. *Zeybek Kültürü Sempozyumu*, Muğla: Muğla Üniversitesi Yayınları.
- Kurgen, O. (2010). *İzmir ve çevresi zeybek oyunlarına eşlik eden geleneksel çalgı takımları*. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Okdan, H. Y. (2012). *Batı Anadolu'da yörük müziği ve kadın icraları*. İzmir: T.C. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Okdan, H. Y. (2014). Zeybek oyunlarına eşlik eden çalgı takımları. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, 45, 1-7.
- Özbilgin, M. Ö. (1995). *Türk halk oyunlarında tür ve biçim sorunu*. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

- Özbilgin, M. Ö. (2002). *Zeybek oyunlarında doğaçlama ve kişisel tavır. Zeybek Kültürü Sempozyumu*. Muğla: Muğla Üniversitesi Yayınları.
- Sümbüloğlu, V. (2019). *Sağlık bilimlerinde araştırma yöntemleri*. Ankara: Hatiboğlu Yayıncılık.
- Sütoğlu, S. (2011). *Denizli ve yöresi halk oyunlarında kullanılan çam sipsi ve grangaz takımının yöre oyun kültürüne etkileri*. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Şahin, M. (2009). *Türk halk oyunları türlerine göre asma davulun incelenmesi*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi.
- Turan, Z. (2023). Güzel sanatlar üzerine güncel konular ve araştırmalar. *Türk Halk Oyunları Müziklerinden Orkestral Değişim*, (ed.: M. Kaptan), 85-114, Gaziantep: Özgür Yayınları.
- Yıldırım, A.- Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Summary

Folk dances, an integral part of Turkish folklore, are deeply interconnected with traditional music, forming a cohesive cultural expression. These dances, particularly the Zeybek dances of the Aydın region, serve as cultural indicators, reflecting societal norms, values, and historical narratives. Rooted in collective memory and preserved through intergenerational transmission, folk dances embody the spirit and identity of communities. This study aims to analyze the structural and stylistic characteristics of traditional dance music performed in Aydın, focusing on rhythm, modes (makams), melodic structures, and stylistic nuances. By addressing the question, *What are the defining musical characteristics of Aydın's folk dance tunes, and how do they enhance the understanding of Zeybek tradition?* the research contributes to filling a gap in ethnomusicological literature.

The study further explores how the tunes reflect the cultural diversity and historical depth of the Aydın region, aiming to classify and evaluate the music accompanying Zeybek dances based on various musical and performative parameters. The findings are expected to assist future researchers and musicians in understanding the structural nuances of Aydın's folk music and its broader cultural implications.

The interdependence of music and dance in traditional Turkish culture has been widely discussed in academic literature. Zeybek dances, central to the Aydın region, are distinguished by their complex rhythmic structures and regional variations. However, there is a noticeable scarcity of detailed analyses focusing specifically on the musical repertoire of Aydın. Previous studies have explored general classifications of Turkish folk dances and their associated music, emphasizing rhythmic and melodic diversity. This study builds on these foundations by investigating the unique characteristics of Aydın's folk dance music.

The literature underscores the historical and socio-cultural significance of Zeybek dances, often described as reflecting the values and traditions of the Aegean region. Distinctive rhythmic patterns, nine-time structures, and the rich melodic vocabulary of makams are identified as critical elements shaping this music. By analyzing the Zeybek tunes of Aydın in detail, this research aims to identify the continuities and divergences within the broader framework of Turkish folk music, offering a focused contribution to ethnomusicology.

The study adopts a descriptive research design, employing both qualitative and quantitative methods. The data comprises 44 traditional dance tunes associated with Aydın's Zeybek repertoire, sourced from the TRT archive and relevant academic literature. The analysis was conducted using content analysis, focusing on multiple variables:

- **Gender Distribution:** Tunes were categorized based on whether they accompanied dances performed by men, women, or mixed groups.

- **Type of Performance:** The distinction between vocal and instrumental compositions was assessed.
- **Rhythmic Patterns:** The *usul* (time signature) of each tune was examined to determine rhythmic diversity.
- **Malfunçion Sounds (Komalar):** The presence of sharps and flats was analyzed for tonal characteristics.
- **Final Tones and Makams:** The modal structures and concluding notes were studied to classify melodic tendencies.
- **Pitch Range:** The tonal breadth of each composition was measured.

The methodology ensured a systematic classification of Aydın's folk music, aligning it with broader ethnomusicological practices.

The analysis revealed a rich diversity in the structural characteristics of Aydın's folk dance music. Key findings include:

1. **Gender Distribution:** The tunes predominantly accompany male-performed dances (50%), with fewer tunes for female (29.5%) or mixed-gender (20.5%) performances. This reflects the strong association of Zeybek dances with male-dominated cultural traditions.
2. **Type of Performance:** A nearly balanced distribution of vocal (47.73%) and instrumental (52.27%) tunes highlights the dual nature of Aydın's folk music. While instrumental tunes dominate slightly, vocal tunes remain significant in expressing regional stories and emotions.
3. **Rhythmic Patterns (Usul):** The rhythmic structures are primarily nine-time patterns (9/4, 9/8, 9/2), hallmark features of the Zeybek tradition. Occasional appearances of 4/4 and 7/4 rhythms suggest local innovations and stylistic diversity. The prevalence of nine-time rhythms emphasizes the traditional aesthetic and emotional depth of Aydın's music.
4. **Accidentals (Komalar):** The tonal analysis revealed frequent use of accidentals such as Fa# and Sib, indicating a rich melodic vocabulary. The tonal palette reflects the intricate interplay of modal structures in the region.
5. **Makams:** Hüseyini makam emerged as the most common, followed by Hicaz, Gülizar, and Uşşak. Other less frequently used makams, including Saba, Çargâh, and Nikriz, illustrate the variety within the repertoire, showcasing the region's cultural and musical richness.
6. **Pitch Range:** Most tunes extend beyond an octave, with 10-note ranges being the most frequent. This wide tonal span reflects the expressive nature of the compositions, facilitated by traditional instruments like the kaba zurna.

The study systematically classifies and analyzes the structural elements of Aydın's folk dance music, offering valuable insights into its cultural and musical significance. By examining variables such as rhythm, mode, and tonal range, the research enhances understanding of how Aydın's Zeybek dances contribute to the broader tradition of Turkish folk music. The prevalence of Hüseyini and Hicaz makams, along with the dominance of nine-time rhythmic patterns, underscores the region's distinctive musical identity.

This research contributes to preserving Aydın's cultural heritage while providing a framework for future studies. Further comparative research on other regional folk music traditions in Turkey is recommended to deepen the understanding of national and regional musical interactions. Similar analyses across different dance types can provide a comprehensive view of Turkey's ethnomusicological landscape.

“İyi Yayın Üzerine Kılavuzlar ve Yayın Etiği Komitesi’nin (COPE) Davranış Kuralları” çerçevesinde aşağıdaki beyanlara yer verilmiştir. / The following statements are included within the framework of “Guidelines on Good Publication and the Code of Conduct of the Publication Ethics Committee (COPE)”:

Etik Kurul Belgesi/Ethics Committee Approval: Makale, Etik Kurul Belgesi gerektirmemektedir./Article does not require an Ethics Committee Approval.

Çıkar Çatışması Beyanı/Declaration of Conflicting Interests: Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarların potansiyel bir çıkar çatışması yoktur. / There is no potential conflict of interest for the authors regarding the research, authorship or publication of this article.

Katkı Oranı Beyanı / Author Contributions: Her iki yazarın da katkı oranı eşittir./ The contribution of both authors is equal.